

PRIPOROČILA

PRIPOROČILO KOMISIJE (EU) 2019/1888

z dne 7. novembra 2019

o spremljanju prisotnosti akrilamida v nekaterih živilih

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 292 Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba Komisije (EU) 2017/2158 ⁽¹⁾ uvaja posebne obveznosti za nosilce dejavnosti, ki proizvajajo in dajejo v promet nekatera živila, v skladu s katerimi morajo določiti program lastnega vzorčenja in analize ravni akrilamida v živilih ter uporabiti posebne blažilne ukrepe, da se dosežejo ravni akrilamida, ki so tako nizko pod referenčnimi ravni iz navedene uredbe, kot je to razumno mogoče doseči.
- (2) Uredba (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ določa obveznost za pristojne organe, v skladu s katero morajo izvajati uradni nadzor za preverjanje skladnosti s pravili, katerih cilj je zlasti a) preprečiti, odpraviti ali zmanjšati tveganja za ljudi in živali na sprejemljivo raven, neposredno ali prek okolja, ter b) zagotoviti pošteno ravnanje v trgovini s krmo in živilih ter zaščititi interese potrošnikov, vključno z označevanjem živil in krme ter drugimi oblikami obveščanja potrošnikov. Uradni nadzor je treba izvajati tudi za preveritev izpolnjevanja obveznosti, določenih v skladu z Uredbo (EU) 2017/2158.
- (3) Priznava se, da kljub obveznostim iz člena 4 Uredbe (EU) 2017/2158 in rezultatom izvedenih uradnih nadzorov ni na voljo dovolj podatkov o prisotnosti akrilamida v nekaterih živilih iz člena 1(2) navedene uredbe. Prav tako ni na voljo dovolj podatkov o prisotnosti akrilamida v živilih, ki ne spadajo na področje uporabe Uredbe (EU) 2017/2158, vendar bi lahko vsebovala znatne ravni akrilamida in/ali bi lahko pomembno prispevala k prehranski izpostavljenosti akrilamidu.
- (4) Za zagotovitev visoke ravni varovanja zdravja ljudi je zato ustrezno, da pristojni organi in nosilci živilske dejavnosti v okviru svojih pristojnosti in brez poseganja v obveznosti, določene z Uredbo (EU) 2017/2158 in na podlagi Uredbe (ES) št. 882/2004, spremljajo prisotnost akrilamida v takih živilih, da bi lahko sprejeli morebitne ukrepe za obvladovanje tveganja, ki bi morali dopolnjevati tiste, ki so že določeni z Uredbo (EU) 2017/2158.
- (5) Za usmerjanje pristojnih organov in nosilcev živilske dejavnosti v zvezi s tem, katera živila bi bilo treba spremljati, je bil pripravljen neizčrpen seznam kategorij živil oziroma živil samih.
- (6) Priporočili Komisije 2010/307/EU ⁽³⁾ in 2013/647/EU ⁽⁴⁾ s sprejetjem Uredbe (EU) 2017/2158 in tega priporočila zastarata in bi ju bilo zato treba razveljaviti –

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) 2017/2158 z dne 20. novembra 2017 o blažilnih ukrepih in referenčnih ravneh za zmanjšanje prisotnosti akrilamida v živilih (UL L 304, 21.11.2017, str. 24).

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o izvajanju uradnega nadzora, da se zagotovi preverjanje skladnosti z zakonodajo o krmi in živilih ter s pravili o zdravstvenem varstvu živali in zaščiti živali (UL L 165, 30.4.2004, str. 1).

⁽³⁾ Priporočilo Komisije 2010/307/EU z dne 2. junija 2010 o spremljanju ravni akrilamida v živilih (UL L 137, 3.6.2010, str. 4).

⁽⁴⁾ Priporočilo Komisije 2013/647/EU z dne 8. novembra 2013 glede ugotavljanja ravni akrilamida v živilih (UL L 301, 12.11.2013, str. 15).

SPREJELA NASLEDNJE PRIPOROČILO:

- (1) Brez poseganja v obveznosti, določene na podlagi Uredbe (ES) št. 882/2004, bi morali pristojni organi v državah članicah redno spremljati prisotnost in ravni akrilamida v živilih, zlasti v živilih, navedenih v Prilogi.

Brez poseganja v obveznosti iz Uredbe (EU) 2017/2158 bi morali nosilci živilske dejavnosti redno spremljati prisotnost in ravni akrilamida v živilih, zlasti v živilih, navedenih v Prilogi.

- (2) Države članice in nosilci živilske dejavnosti bi morali vsako leto do 1. oktobra Evropski agenciji za varnost hrane (EFSA) poslati podatke, ki so jih v preteklem letu zbrali v okviru svojih dejavnosti spremljanja, za vključitev v enotno podatkovno bazo, in sicer v skladu z navodili EFSA o standardnem opisu vzorca (SSD) za živila in krmo ter dodatnimi posebnimi zahtevami EFSA glede poročanja ⁽⁵⁾.

- (3) Za zagotovitev reprezentativnosti vzorcev bi morale države članice upoštevati postopke vzorčenja iz dela B Priloge k Uredbi Komisije (ES) št. 333/2007 ⁽⁶⁾.

Postopek vzorčenja, ki ga uporabi nosilec živilske dejavnosti, lahko odstopa od določb Uredbe (ES) št. 333/2007, vendar bi moral kljub temu biti reprezentativen za serijo.

- (4) Države članice bi morale izvesti analizo akrilamida v skladu z merili iz Uredbe (ES) št. 333/2007.

Nosilci živilske dejavnosti bi morali zagotoviti, da se analiza akrilamida izvede v skladu z zahtevami in merili iz Priloge III k Uredbi (EU) 2017/2158.

- (5) Priporočili 2010/307/EU in 2013/647/EU se razveljavita.

V Bruslju, 7. novembra 2019

Za Komisijo
Vytenis ANDRIUKAITIS
Član Komisije

⁽⁵⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/consultations/call/180307>

⁽⁶⁾ Uredba Komisije (ES) št. 333/2007 z dne 28. marca 2007 o določitvi metod vzorčenja in analitskih metod za uradni nadzor vsebnosti svinca, kadmija, živega srebra, anorganskega kositra, 3-MCPD in benzo-a-pirena v živilih (UL L 88, 29.3.2007, str. 29).

PRILOGA

NEIZČRPNI SEZNAM ŽIVIL ZA SPREMLJANJE PRISOTNOSTI AKRILAMIDA

Proizvodi iz krompirja

- Praženi krompir (rösti)
- Kroketi, vojvodinjin krompir (pommes duchesse), krompirjeve kroglice ipd.
- Gratiniran krompir (in gratinirana zelenjava)
- Jedi iz krompirja in mesa
- Jedi iz krompirja in sira

Pekovski izdelki

- Štručke (štručke za hamburger, polnozrnate štručke, mlečne štručke ipd.)
- Kruh pita, mehiške tortilje
- Rogljički
- Krofi
- Posebna krušna peciva (pumpernikel, olivna čabata, čebulni kruh ipd.)
- Palačinke
- Ocvrti piškoti iz tankih lističev testa
- Churros

Živila iz žitaric

- Riževi krekerji
- Koruzni krekerji
- Prigrizki iz žitaric (na primer proizvodi iz brizganega koruznega in/ali pšeničnega škroba)
- Medeni praženi müsli

Drugo

- Zelenjavni čips/ocvrtki
 - Praženi oreški
 - Pražena semena oljnic
 - Suho sadje
 - Pražena kakavova zrna in izdelki iz kakava
 - Olive v slanici
 - Kavni nadomestki, ki niso na osnovi cikorije ali žitaric
 - Fondan, karamel, nugat ipd.
-